

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4512/2022
29.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца ФК „Ибар“ Матарушка Бања, чији је пуномоћник Драган Ивановић, адвокат из ..., против тужених „Матарушка и Богutowачка бања“ д.о.о. Матарушка Бања, чији су пуномоћници Михаило Зечевић, адвокат из ... и Радован Лопичић, адвокат из ... и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, уз учешће умешача на страни тужених ФМО „Економ“ д.о.о. Ушће, чији су пуномоћници Соња Марушић, адвокат из ... и Михаило Зечевић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији туженог „Матарушка и Богutowачка бања“ д.о.о. Матарушка Бања, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 936/21 од 22.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 29.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог „Матарушка и Богutowачка бања“ д.о.о. Матарушка Бања изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 936/21 од 22.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Апелациони суд у Крагујевцу је, на основу одржане расправе, пресудом Гж 936/21 од 22.11.2021. године, одлучујући о жалбама тужених укинуо пресуду Основног суда у Краљеву П 928/20 од 28.12.2020. године и пресудио тако што је, ставом првим изреке, усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужилац искључиви власник непокретности: кат. парц. бр. .. њива 5. класе површине 41а 83м², кат. парц. бр. .. њива 5. класе површине 16а 58м², кат. парц. бр. .. њива 5. класе површине 02а 10м², кат. парц. бр. .. њива 5. класе површине 02а 32м², кат. парц. бр. .. пашњак 5. класе површине 23а 67м², кат. парц. бр. .. шума 5. класе површине 18а 70м², кат. парц. бр. .. остало вештачко створено неплодно површине 07а 30м², кат. парц. бр. .. њива 4. класе

површине 26а 05м2, кат. парц. бр. .. пашњак 5. класе површине 04а 80м2 и кат. парц. бр. .. пашњак 5. класе површине 28а 67м2, све у КО ..., те једини и искључиви власник фудбалског терена постојећег на катастарским парцелама бр. ..., .. и .. све у КО ..., као и ограде око истог терена, што су тужени дужни признати и ово право тужиоцу дозволити да упише код Службе за катастар непокретности Краљево. Ставом другим изреке, тужени су обавезани да тужиоцу солидарно надокнаде парничне трошкове у износу од 243.100,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, првотужени „Матарушка и Богutowачка бања“, д.о.о. Матарушка Бања је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 383. и 387. ЗПП и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној по члану 404. ЗПП.

Тужилац је благовремено поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20). Другостепени суд је на основу члана 383. став 4. ЗПП заказао расправу ради утврђења чињеница и отклањања битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, те на основу одржане расправе донео пресуду о изјављеној жалби, тако што је првостепену пресуду укинуо и одлучио о тужбеном захтеву. Следом изнетог, не постоји потреба за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној по члану 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је другостепени суд починио повреде на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правни следбеник Фудбалског клуба „Ибар“ Матарушка Бања, који је основан током 1956. године. Почев од 1976. године власници објеката у Матарушкој Бањи, који су их издавали туристима, постигли су споразум о издвајању 3% оствареног промета у сврху куповине земљишта и изградње спортских терена за потребе тужиоца. Средства су прикупљана и уплаћивана на рачун правног претходника првотуженог, правног лица у систему друштвене својине, пошто тужилац свој рачун није имао. Овако скупљеним средствима купљене су од физичких лица парцеле број ..., .. и .. у КО У купопродајним уговорима навођено је да се некретнине прибављају за изградњу спортских терена. Делови катастарских парцела бр. ..., .. и .. у КО ... експроприсани су 25.11.1957. године у корист првотуженог. У периоду од 1976. до 1980. године од прикупљених новчаних средстава, те радом чланова и симпатизера тужиоца започета је изградња терена, дренаже и металне ограде. Изграђени терен се сада налази на парцелама бр. ..., .. и .. у КО Током 1981. – 1982. године терен је ограђен бетонском оградом, као и металном оградом према публици. На деловима катастарских парцела ..., .. и .. налазе се терени за мале спортове на бетонској подлози, док на парцели бр. .. нема изграђених објеката. Према изводу из листа непокретности број .. КО ..., на

предметним парцелама нису истакнути саграђени објекти. Парцеле су се до 26.06.2015. године водиле као друштвена својина са уписаним правом коришћења првотуженог, да би након тога била уписана јавна својина друготужене Републике Србије, са правом коришћења првотуженог. У току другостепеног поступка, дана 17.05.2021. године умешач на страни тужених је купио првотуженог као правно лице у току стечајног поступка, па је као купац стекао 100% удела над основним капиталом првотуженог. Према налазу вештака изграђени објекти се могу озакоњити, спрам важећих позитивних прописа.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, другостепени суд налази да је тужилац стекао право својине на спорним парцелама по правном основу градње у смислу чланова 21, 24. став 1. и 25. Закона о основама својинскоправних односа. Тужилац је као удружење грађана могао стећи право својине на предметним непокретностима и у смислу члана 13. Закона о промету земљишта и зграда („Службени лист СФРЈ“ бр. 43/65 ... 11/74), као и у смислу чланова 1. и 11. Закона о основним својинскоправним односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 6/80). Тужилац, као активно спортско удружење је сходно одредби члана 65. став 4. Закона о спорту, својство правног лица стекао даном уписа у регистар током 1999. године, па према одредби члана 1. важећег Закона о основама својинскоправних односа, може имати право својине на покретним и непокретним стварима. Средства за куповину парцела и изградњу спортских објеката прикупљана су од мештана и трошена наменски, па без обзира што су она уплаћивана на рачун првотуженог, нема сумње да су прикупљана за потребе тужиоца, да се у организацији тужиоца вршила градња, из чега произилази да је он савесни градитељ. Спорне парцеле неопходне су за редовно коришћење спортских објеката.

Изнето становиште другостепеног суда везано за правни основ стицања својине, Врховни касациони суд не може прихватити. Основано се у ревизији истиче да се на основу нелегалне градње не може стећи право својине на земљишту у јавној својини Републике Србије. Стицање својине на земљишту у јавној својини, на основу нелегално саграђених објеката регулисано је на целовит начин одредбама чланова 70. и 105. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/2009 ... 52/2021), којима се у сврху успостављања јединства непокретности прописује правни пут пред управним органима за утврђивање земљишта за редовну употребу објеката и стицање права својине на том земљишту.

Међутим, имајући у виду утврђено чињенично стање, по коме су спорне непокретности стечене током седамдесетих и осамдесетих година прошлог века средствима доприноса физичких лица и радом чланова тужиоца и спортских активиста, основаност тужбеног захтева произилази из одредби чланова 80. и 81. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09 ... 44/2018).

По овим одредбама, непокретности које су стечене у систему друштвене својине, а којима су управљала удружења прелазе даном ступања на снагу тог закона у јавну својину, уз право удружења да у судском поступку доказују и остварују својину по основу финансирања непокретности сопственим средствима оствареним од добровољних чланарина, поклона, донација, легата или на други дозвољен начин.

Предметне парцеле су теретно стечене управо средствима добровољних прилога мештана Матарушке Бање наменски утрошених за обезбеђење услова за бављење спортом, актуелно су у јавној својини друготужене Републике Србије, тужилац је као

удружење грађана овом непокретном имовином све време фактички управљао и користио је за потребе због којих је удружење основано, па имајући у виду и чињеницу да је у току поступка стечаја над првотуженим његов капитал продат, побијаном пресудом заштићена су имовинска права тужиоца на непокретностима које су неопходне за остварење циља због кога је он, као удружење и основан.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

На основу чланова 165. став 1. и 154. ЗПП, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, пошто одговор на ревизију није био потребан за доношење одлуке овог суда.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић